

OBSAH

Úvod	5
16. lekcia	
Perfektný kmeň. Časy utvorené z perfektného kmeňa: indikatív perfekta aktíva, indikatív plusquamperfekta aktíva, indikatív futúra II. aktíva, indikatív perfekta aktíva	7
17. lekcia	
Konjunktívy – I. časť. Konjunktív prézenta aktíva a pasíva. Konjunktív imperfekta aktíva a pasíva. Účelové vety	14
18. lekcia	
Konjunktívy – II. časť. Konjunktív perfekta aktíva. Konjunktív plusquamperfekta aktíva. Podmienkové vety	22
19. lekcia	
Supínium (I. časť) – participiá. Participium perfekta pasíva. Participium futúra aktíva. Pasívne perfektné tvary. Opisné časovanie činné	29
20. lekcia	
Ablatív absolútny. Časovanie nepravidelných slovies. Nepravidelné sloveso ferre – niesť	37
21. lekcia	
Supínium (II. časť) – infinitívy. Väzba akuzatívu s infinitívom. Nepravidelné slovesá velle – chcieť, nolle – nechcieť, malle – radšej chcieť	44
22. lekcia	
Nominatív s infinitívom. Nepravidelné sloveso ire – ísť	53
23. lekcia	
Deponentné a semideponentné slovesá. Zloženiny slovesa esse	59

24. lekcia	
Gerundívum a gerundium	65
25. lekcia	
Opytovacie vety. Priame a nepriame otázky. Súslednosť časov. Nepravideľné sloveso fieri – stávať sa, diať sa	71
26. lekcia	
Časové vety. Vety s cum. Cum historicum	78
Výberová latinská právnická terminológia	83
Literatúra	100

Úvod

Po vydaní učebnice *Lingua Latina I.* v roku 2018 sme sa rozhodli pokračovať vo vzájomnej spolupráci a pristúpili sme ku koncipovaniu druhého dielu učebného textu, ktorý je určený poslucháčom odboru Právo na Fakulte práva Janka Jesenského Vysokiej školy Danubius v Sládkovičove, ale aj širokej verejnosti, tým, ktorí sa zaujímajú o latinský jazyk a jeho kultúru. Aj druhý diel učebnice, podobne ako prvý, si kladie za cieľ priblížiť študentom ďalšie kategórie a javy z bohatej latinskej gramatiky tak, aby na jej základe ľahko zvládli latinský text, s ktorým sa stretnú pri štúdiu rímskeho práva i ďalších právnických disciplín. Kým prvý diel pokrýval problematiku latinskej morfológie, v druhom sme sa zamerali na latinskú syntax.

Samotný výklad sa delí na 11 lekcí, ktoré gramaticky nadväzujú na 15 lekcí prvého dielu učebnice. Ich číslovanie pokračuje kontinuálne z predchádzajúceho dielu (t.j. ide o lekcie 16 až 26). Jednotlivé lekcie sa zameriavajú na vysvetlenie, precvičenie a osvojenie si konkrétnych gramatických javov. Každá ďalšia lekcia je náročnejšia (postup od jednoduchšieho k zložitejšiemu) a vyžaduje si osvojenie gramatiky predchádzajúcich lekcí. Lekcie majú rovnakú logickú štruktúru, ktorú tvoria tri časti:

- a) Prekladové a gramatické cvičenia, slovník s abecedne usporiadanou novou slovnou zásobou, živé latinské slová
- b) Gramatický výklad
- c) Autentické úryvky z diel latinsky píšucich autorov určené na samostatnú prácu

V zaradených úlohách ide hlavne o precvičenie už osvojených ako aj nových gramatických javov a o preklad viet z latinčiny, ktorý sa sústreďuje na upevnenie prebratej gramatiky. V časti *Živé latinské slová* študenti spoznávajú známe citáty, výroky či myšlienky, ktoré sú vhodným doplnením lekcie po gramatickej stránke. Každá lekcia obsahuje aj slovník novej slovnej zásoby. Do učebnice sme zaradili prehľadné tabuľky preberaných gramatických javov ako aj dostatok

súvislých latinských textov, ktoré sú pre pokročilejších študentov. V poslednej časti každej lekcie zámerne absentuje slovná zásoba, čím chceme motivovať študentov k samostatnej práci s latinsko-slovenským slovníkom.

Okrem gramatickej časti má tento diel učebnice aj terminologickú časť, ktorá sa venuje odbornej právnickej terminológii. Výber vyše 500 latinských termínov spolu s prekladom do slovenčiny obsahuje najmä pojmy z rímskeho práva. Práve táto časť môže byť vhodnou pomôckou nielen pre študentov práva, ale aj pre absolventov práva v praxi.

Prí koncipovaní učebnice sme sa v plnej miere snažili zohľadniť súčasnú situáciu vo vysokom školstve, keď študenti začínajú študovať odbor len s minimálnymi alebo žiadnymi znalosťami latinského jazyka. Učebnica ponúka prehľadný a zrozumiteľný výklad, čomu má napomáhať aj grafická podoba textu.

Dúfame, že týmto učebným textom aspoň čiastočne prispejeme k rozšíreniu radu kvalitných vysokoškolských učebníc latinčiny na Slovensku a možno inšpirujeme iných k príprave ďalších učebníc.

Q. B. F. F. F.Q. S.

V Bratislave, 28. 2. 2019

Alexandra Ostertagová,
Tomáš Klokner